

HKZ 412

DENİZ TİCARETİ – SİGORTA HUKUKU

PROF. DR. KEMAL ŞENOCAK

DOÇ. DR. İSMAİL DEMİR

DENİZ TİCARETİ HUKUKU DERSLERİ

4. HAFTA

A) Geminin Bayrağı

Bir geminin bayrağı, onun hangi devletin tabiiyetinde bulunduğunu gösterir. Her geminin bir devletin tabiiyetinde olması gerekir. Bayrak çekme hakkı, aynı zamanda bir yükümlülüktür. TTK m. 947 – 949 hükümleri, kanuna aykırı bayrak çekilmesi fiillerini ayrıca cezai yaptırıma bağlamıştır. Hangi gemilerin Türk bayrağı çekebileceği TTK m. 940 ve 941’de düzenlenmiştir.

Türk bayrağı çekme hakkı gemi tasdiknamesi ve bayrak şahadetnamesiyle kullanılır ve ispatlanır.

4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu (TUGSK) m. 7(1), Türk Uluslararası Gemi Sicili’ne(TUGS) tescil edilen gemiler ve yatların Türk Bayrağı çekeceklerini amirdir. Türk Bayrağının çekilmesine ilişkin hakların ihlalinde Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır. [TUGSK m. 7(3)]

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu m. 27(3) hükmüne göre Türk Bayrağı çekemeyen deniz turizmi araçlarına, TTK m. 840 (Eski TTK m. 823)hükümlerine bağlı kalmaksızın, Türk Bayrağı çekilmesine izin vermeye Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilidir.

655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 43. maddesi ile “Bağlama Kütüğü” kurulmuştur. Bu maddenin 1. fıkrasına göre Türk Uluslararası Gemi Siciline tescilli olanlar ve Milli Gemi Siciline tescili zorunlu olanlar dışındaki ticari veya özel kullanıma mahsus gemi, deniz ve içsu araçlarının malikleri veya işletenleri; söz konusu gemi, deniz ve içsu araçlarını bağlama kütüğüne kaydettirmek zorundadırlar.

IX. GEMİ BELGELERİ (BORDA EVRAKI)

- A) Gemi tasdiknamesi veya bayrak şahadetnamesi
- B) Denize elverişlilik belgesi
- C) Tonilato belgesi

- D) Denizde çatışmayı önleme tüzüğü
- E) Emniyet belgeleri
- F) Sıhhat patentası
- G) Gemiadamları belgeleri
- H) Manifesto
- İ) Gemi journali
- J) Liman çıkış belgesi
- K) Sigorta veya mali güvence belgeleri

X. TÜRK TİCARET KANUNU'NUN DENİZ TİCARETİNE İLİŞKİN HÜKÜMLERİNİN UYGULANACAĞI GEMİLER

Aksine herhangi bir kanun hükmünün bulunmaması şartıyla, TTK'nun deniz ticaretiyle ilgili hükümleri, sadece ticaret gemileri hakkında uygulanır. Bunun istisnaları TTK m. 935/2'de gösterilmiştir.